

Przegląd Prawno-Ekonomiczny

REVIEW OF LAW, BUSINESS & ECONOMICS

październik-listopad-grudzień

Nr 45
(4/2018)

WYDZIAŁ ZAMIEJSKOWY
PRAWA I NAUK
O SPOŁECZEŃSTWIE | **KUL**

WYDAWCA

Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II | Wydział Zamiejscowy Prawa i Nauk o Społeczeństwie
w Stalowej Woli

ADRES REDAKCJI

Redakcja „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego” | 37-450 Stalowa Wola, ul. Ofiar Katynia 6a |
e-mail: ppe@kul.pl

ZESPÓŁ REDAKCYJNY

dr Artur Lis – redaktor naczelny (editor-in-chief) | dr David W. Lutz (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | dr Dariusz Żak – zastępcy redaktora naczelnego (associate editors) | dr hab. Grzegorz Wolak – sekretarz redakcji (administrative editor) | dr hab. Piotr T. Nowakowski – redaktor ds. międzynarodowych (international editor) | dr Filip Ciepły, dr Isaac Desta (Holy Cross College w Notre Dame, USA), dr Dorota Tokarska, dr Dominik Tyrawa, dr Timothy Wright (Holy Cross College w Notre Dame, USA) – redaktorzy tematyczni (subject editors) | dr Piotr Pomorski – redaktor statystyczny (statistical editor) | mgr Agnieszka Lis – redaktor językowy polskojęzyczny (Polish-language editor) | mgr Tomasz Deptuła (USA) – redaktor językowy anglojęzyczny (English-language editor) | prof. dr hab. Nikolaï Gołowaty (UKRAINA) – redaktor językowy rosyjskojęzyczny | dr Judyta Przyłuska-Schmitt – redaktor konsultant (consulting editor) | mgr Rafał Podlesny – redaktor techniczny (layout editor)

RADA NAUKOWA

ks. prof. dr hab. Antoni DĘBIŃSKI (Rektor KUL Lublin) | prof. dr hab. Thomas BURZYCKI (Holy Cross College w Notre Dame, USA) | prof. dr hab. Wiktor CZEPUKO (Ukraina) | dr hab. Leszek CWIKAŁA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Czesław DEPTUŁA (KUL Lublin) | dr hab. Marzena DYJAKOWSKA (KUL Lublin) | abp. prof. dr hab. Andrzej DZIĘGA (Szczecin) | dr hab. Krzysztof GRZEGORCZYK (Wyższa Szkoła Humanistyczno-Przyrodnicza w Sandomierzu) | nadkom. dr Dominik HRYSZKIEWICZ (Wyższa Szkoła Policji w Szczytnie) | prof. dr hab. Aleks JULDASZEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | prof. dr hab. Marian KOZACZKA (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Andrzej KUCZUMOW (KUL Stalowa Wola) | prof. dr hab. Pantelis KYRMIZOGLU (Alexander TEI of Thessaloniki, Greece) | dr hab. Antoni MAGDOŃ (KUL Stalowa Wola) | ks. prof. dr hab. Henryk MISZTAŁ (KUL Lublin) | prof. dr hab. Wojciech NASIEROWSKI (University of New Brunswick) | prof. dr hab. Jurij PACZKOWSKI (Ukraina) | prof. dr hab. Pylyp PYLYPENKO (Ukraina) | prof. dr hab. Anton STASCH (European Akademy of Technology & Management, Oedheim Niemcy) | prof. dr hab. Tomasz WIELICKI (California State University, Fresno) | ks. dr hab. Krzysztof WARCHAŁOWSKI (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego)

RECENZENCI ZEWNĘTRZNI

dr hab. Leszek BIELECKI (Wyższa Szkoła Ekonomii, Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach) | dr Walentyn GOŁOWCZENKO (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr hab. Mirosław KARPIUK (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr Barbara Lubas (Nadbużańska Szkoła Wyższa w Siemiatyczach) | prof. dr hab. Oleksander MEREŻKO (Ukraina) | dr Kiril MURAWIEW (Interregional Academy of Personnel Management, Ukraina) | dr Łukasz Jerzy PIKULA (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach) | ks. dr hab. Tomasz RAKOCZY (Uniwersytet Zielonogórski) | dr hab. Krystyna ROSŁANOWSKA-PLICHCIŃSKA (Wyższa Szkoła Zarządzania i Ekologii w Warszawie) | dr hab. Piotr RYGUŁA (Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego) | dr hab. Romuald SZEREMIETIEW (Akademia Obrony Narodowej) | prof. dr hab. Jerzy Tomasz SZKUTNIK (Politechnika Częstochowska) | prof. dr hab. Dariusz SZPOPER (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie) | dr hab. Andrzej SZYMAŃSKI (Uniwersytet Opolski) | dr Agnieszka OGRODNIK-KALITA (Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie)

DRUK I OPRAWA

VOLUMINA.PL DANIEL KRZANOWSKI | ul. Ks. Witolda 7-9, 71-063 Szczecin | tel. 91 812 09 08 |
e-mail: druk@volumina.pl

ISSN 1898-2166 | Nakład 300 egz.

Spis treści

Artykuły

LESZEK ĆWIKŁA *Respublica bene ordinata. Udział elit prawosławnych w życiu politycznym w Rzeczypospolitej w XV – XVIII w. (część II)* | 11

DARIUSZ BRAKONIECKI *Oddolna działalność obywatelska jako element pozapaństwowych form ochrony bezpieczeństwa społeczności lokalnej. Zagadnienia administracyjnoprawne* | 27

PAWEŁ BUCOŃ *Formy wykonywania zawodu radcy prawnego* | 37

MARIUSZ Z. JĘDRZEJKO, MIROSŁAW REWERA, KAJA KASPRZAK *Stosunek Unii Europejskiej oraz niektórych państw UE do marihuany. Regulacje prawne w wybranych krajach członkowskich* | 52

KAROL JUSZKA *Czynniki dotyczące podjęcia na nowo umorzonego postępowania przygotowawczego w orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych* | 74

MIROSŁAW KOPEĆ *O potrzebie wprowadzenia pisemnej interpretacji przepisów dotyczących prawa do emerytury* | 85

MAREK STYCH *Wybrane aspekty prawne i organizacyjne transportu zwierząt gospodarskich* | 96

DARIUSZ ŻAK *Prawne zasady przetwarzania danych osobowych* | 111

SEBASTIAN BAJON *Upadłości i restrukturyzacje w Polsce – wybrane aspekty prawne i statystyki postępowań* | 127

AGATA KACZYŃSKA - KRAL *Między rzeczą a energią – refleksja nad obecnym modelem „sprzedaży” niematerialnego egzemplarza programu komputerowego* | 142

ROBERT KAROWIEC *Aspekt porównawczy Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej (w zakresie ochrony praw społeczno-ekonomicznych) z innymi aktami międzynarodowymi o podobnym znaczeniu* | 153

ADAM KARPIŃSKI *Kultura remiksu i dozwolony użytek w prawie autorskim* | 173

AGNIESZKA LASOTA *Komercjalizacja wizerunku a media społecznościowe* | 183

BARTŁOMIEJ ORĘZIAK *Ograniczenia linkowania w Internecie w świetle orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej – analiza orzeczenia z dnia 14 czerwca 2017 roku w sprawie C-610/15* | 199

PRZEMYSŁAW PASIERB *Jednolity rynek cyfrowy jako narzędzie harmonizujące wewnątrzspółnotowe korzystanie z własności intelektualnej* | 220

ARTUR TIM *Mandatory Disclosure Rules w Unii Europejskiej - wybrane aspekty regulacji z perspektywy polskiej, niemieckiej i brytyjskiej* | 235

MICHAŁ JĘDRZEJCZYK *Aktualne zasady i kontrola planowania finansowego* | 257

JACEK LEWKOWICZ *Ekonomia kosztów transakcyjnych w teorii i praktyce – integracja pionowa elektrowni z kopalnią węgla brunatnego* | 274

MIROSLAW MACHNACKI *Wykorzystanie rachunkowości rolnej w wycenie efektów zewnętrznych w rolnictwie* | 290

JUDYTA PRZYŁUSKA-SCHMITT *Organizacja zabezpieczenia emerytalnego w Niemczech* | 303

Glosa

SZYMON ROŻEK *Glosa do wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 maja 2017 r., II CSK 520/16* | 322

Tekst źródłowy

ARTUR LIS *Uchwały synodu łęczyckiego z 1257 roku* | 334

Sprawozdanie

ARTUR LIS *Ogólnopolska konferencja naukowa „Polonia Restituta. Dekalog dla Polski w 100-lecie odzyskania niepodległości: Kultura i Tożsamość”, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II (Lublin, 10.12.2018 r.)* | 340

Contents

Articles

LESZEK ÓWIKŁA *Respublica bene ordinata. Participation of Orthodox Elite in political life in the 15th and 18th century Republic. (part II)* | 11

DARIUSZ BRAKONIECKI *Grassroots active citizenship as an element of non-government forms of security protection of local community. Administrative and legal issues* | 27

PAWEŁ BUCOŃ *The Forms of Practising as a Legal Adviser* | 37

MARIUSZ Z. JĘDRZEJKO, MIROSŁAW REWERA, KAJA KASPRZAK *The attitude of the European Union and some EU countries to marijuana. Legal regulations in selected member countries* | 52

KAROL JUSZKA *Factors connected with resume preparatory criminal proceedings in the judgments issued by the Supreme Court and common courts* | 74

MIROSŁAW KOPEĆ *The need to introduce a written interpretation of the provisions on the right to a retirement pension* | 85

MAREK STYCH *Livestock Transport: Selected Legal and Organizational Issues* | 96

DARIUSZ ŻAK *Legal rules for the processing of personal data* | 111

SEBASTIAN BAJON *Bankruptcies and restructurings in Poland – a selected legal aspects and statistics of proceedings* | 127

AGATA KACZYŃSKA - KRAL *Between thing and energy - a reflection on the current “selling” an intangible copy of a computer program model* | 142

ROBERT KAROWIEC *The comparative aspect of the Charter of Fundamental Rights of the European Union (regarding the protection of socio-economic rights) with other international acts of similar importance* | 153

ADAM KARPIŃSKI *The remix culture and permitted use in copyright law* | 173

AGNIESZKA LASOTA *Commercialization of the image and social media* | 183

BARTŁOMIEJ ORĘZIAK *Restrictions of linking on the Internet in the light of the case law of the Court of Justice of the European Union - an analysis of the judgment of 14 June 2017 in Case C-610/15* | 199

PRZEMYSŁAW PASIERB *The Digital Single Market as a tool harmonizing the inter – community use of intellectual property* | 220

ARTUR TIM *Mandatory Disclosure Rules in the European Union - remarks from the Polish, German and British perspective* | 235

MICHAŁ JĘDRZEJCZYK *Current principles and control of financial planning* | 257

JACEK LEWKOWICZ *Transaction costs economics in theory and practice – vertical integration of powerplants and coal mines* | 274

MIROŚLAW MACHNACKI *The role of accounting in the valuation of external effects in agriculture* | 290

JUDYTA PRZYŁUSKA-SCHMITT *The organization of pension security in Germany* | 303

Gloss

SZYMON ROŻEK *Gloss to the Decision of the Supreme Court from 25 May 2017, II CSK 520/16* | 322

Source text

ARTUR LIS *The resolutions of the Synod of Łęczycza from 1257 year* | 334

Report

ARTUR LIS *National scientific conference „Polonia Restituta. Decalogue for Poland on the 100th anniversary of regaining independence: Culture and Identity”* | 340

Przemysław Pasierb

Jednolity rynek cyfrowy jako narzędzie harmonizujące wewnątrzspółnotowe korzystanie z własności intelektualnej

The Digital Single Market as a tool harmonizing the inter – community use of intellectual property

I. Wstęp

Wraz z pojawieniem się swobodnego i szeroko dostępnego Internetu oraz technologii zmienił się współczesny świat. Rozwój digitalizacji spowodował zastąpienie przesyłania sygnałów audiowizualnych oraz wizyjnych w systemie analogowym na cyfrowy, co z połączeniem kompresji danych stwarza możliwości przekazywania o wiele większych ilości treści niż kiedyś¹. Pomimo dynamicznych zmian zdarzają się jednak bariery, które są niewygodne dla użytkowników usług cyfrowych.

Problemem jest brak dostępu do wszystkich towarów i usług na jednolitych zasadach w obrębie wszystkich 28 państw Unii Europejskiej. Internet jest zjawiskiem globalnym, bez wyodrębnionego punktu centralnego, a jego funkcjonalność przekracza granice polityczne, co z kolei ma znaczenie, jeśli zachodzi potrzeba określenia regulacji prawnych². Nieograniczona niczym przestrzeń sieci Internet co i rusz tworzy nowe wyzwania dla władzy ustawodawczej,

---

¹ J. Barta, R. Markiewicz, *Telewizja interaktywna a prawo autorskie*, Warszawa 2007 r., s. 22.

² K. Gienas, *Systemy Digital Rights Management w świetle prawa autorskiego*, Warszawa 2008 r., s. 20.

wykonawczej i oczywiście sądowniczej, a ze względu na światowy zasięg Internetu pojawiają się potrzeby rozwiązań zagadnień z różnych gałęzi prawa³.

W aktualnym stanie prawnym podmiot, który zawrze umowę licencyjną, o której mowa w polskim ustawodawstwie w art. 41 ustawy z dnia 4 lutego 1995 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych⁴, na korzystanie z utworu lub bazy utworów poprzez media strumieniowe, nie zawsze może korzystać z dostępu na terenie dowolnego kraju Wspólnoty. Taka możliwość jest zależna od woli dostawcy i nie jest to kwestia ujednolicona. Narzędziem pozwalającym na określenie pozycji użytkownika jest geolokalizacja i to na podstawie informacji przekazanych poprzez tą usługę dostawca blokuje możliwość korzystania z wykupionego dostępu. Dotyczy to nie tylko mediów strumieniowych, ale całej problematyki korzystania z własności intelektualnej na terenie Unii Europejskiej, a przecież już J. Locke głosił, iż własność przedmiotu prawa polega na pracy, jaką włożono do jego wykonania⁵. Należy więc przyjąć, iż właściciel, który posiada w drodze cywilnoprawnej własność, może nią dysponować i przenosić wedle swojej woli, nawet jeśli jest to utwór, lub dostęp do niego.

Warto podkreślić, iż media strumieniowe (z ang. streaming, stream – strumień), działają na zasadzie wykupienia miesięcznego abonamentu w zamian, za który uzyskuje się dostęp do szerokiego katalogu baz danych dostawcy, poprzez urządzenie z dostępem do sieci Internet. Same utwory, co ważne, nie są przechowywane na urządzeniu, a jedynie w serwerach, a sami dostawcy respektują prawa autorskie⁶.

Niestety, jak wskazuje Komisja Europejska, problematyka terytorialności praw własności intelektualnej oraz trudności ustalenia ich powoduje, że konsument nie może korzystać z treści dostępnych na podstawie prawa własności innego państwa UE⁷. Należy pamiętać, iż jak stanowi treść art. 28 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, prawo swobodnego przepływu towarów pochodzących z państw członkowskich albo towarów pochodzących z państw trzecich, które znajdują się w swobodnym obrocie w państwach członkowskich,

³ D. Żak, *Prawna ochrona własności intelektualnej w Internecie*, [w:] *Własność intelektualna w Internecie*, red. D. Żak, Lublin 2017 r., s. 15.

⁴ (Dz. z 2017 r. poz. 880 z późn. zm.).

⁵ G. Pacek, *Wykorzystywanie przez prasę utworów chronionych prawem autorskim. Wyjątki, wyłączenia i ograniczenia*, Warszawa 2015 r., s. 402.

⁶ P. Chmielnicka, *Dozwolony użytek prywatny a serwisy streamingowe w świetle prawa autorskiego*, [w:] *Internet a prawo autorskie* (red.) A. Niewęglowski, M. Chrzanowski, Lublin 2016 r., s. 26.

⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy*, Bruksela 2015 r., s. 7.

stanowi jedną z podstawowych zasad wynikających z wartości UE. Jednak pomimo rozwoju Wspólnoty nadal spotyka się ograniczenia dyskryminujące obywateli poszczególnych krajów. Jest to poniekąd niespójne z zasadą wzajemnego uznawania polegającą na uznawaniu przepisów państw członkowskich bez wcześniejszej harmonizacji, co pozwala na efektywniejszy przepływ towarów wewnątrz UE⁸.

Narzędziem pozwalającym na osiągnięcie powyższych celów jest Strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego mająca za zadanie m.in. zakończenie dyskryminacji poprzez geolokowanie użytkownika oraz harmonizację praw autorskich na rynku wspólnotowym.

II. Założenia jednolitego rynku cyfrowego

Strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego jest dokumentem opracowanym przez Komisję Europejską, który został przyjęty w 2015 r. Określa ona unijne prace w dziedzinie cyfryzacji. Celem dokumentu jest harmonizacja prawa Unii Europejskiej w obszarze cyfrowym, jak również wszelkiego rodzaju działania pozalegisłacyjne, niedające się określić w ramach prawnych⁹. Utworzenie jednolitego rynku cyfrowego ma pomóc europejskim przedsiębiorstwom w rozszerzaniu działalności na światową skalę, a konsumentom zapewnić większy wybór produktów i usług oraz sprzyjać poprawie ich jakości i obniżeniu cen. JRC to rynek o dużym potencjale wzrostu gospodarczego obejmujący ponad 500 mln ludzi, który według szacunków Komisji Europejskiej może wnieść korzyści rzędu 415 miliardów euro rocznie¹⁰. Strategia Jednolitego Rynku Cyfrowego jest nie tylko odpowiedzią na problemy napotkane zagadnienia z gruntu własności intelektualnej (do tej pory ewolucja zmierzająca do ochrony praw autorskich miała miejsce tylko na podstawie umów międzynarodowych¹¹) ale została określona na kilka obszarów.

Założenia Jednolitego Rynku Cyfrowego dzielą się na trzy niezależne filary: pierwszy to lepszy dostęp konsumentów i przedsiębiorstw do towarów i usług w internecie na terenie całej Europy. Drugi to tworzenie odpowiednich warunków

---

⁸ A. Sakowicz, *Zasada ne bis in idem w prawie karnym w ujęciu paneuropejskim*, Białystok 2011 r., s. 175.

⁹ Sprawozdanie z Działalności Pełnomocnika Rządu ds. Jednolitego Rynku Cyfrowego za 2017 r., s. 3.

¹⁰ Materiał Ministerstwa Cyfryzacji przygotowany na Radę Ministrów, *Międzynarodowa Aktywność Polski w Obszarze Cyfrowym*, Warszawa 5 września 2017 r., s. 3.

¹¹ C. Błaszczyk, *Rozwój traktatowej ochrony prawa autorskiego [w:] Prawo wobec innowacji Technologicznych* (red.) A. Sztoldman, Warszawa 2013 r., s. 29.

do rozwoju sieci i usług cyfrowych. Trzecim filarem jest zaś maksymalizacja wzrostu gospodarczego generowanego przez europejską gospodarkę cyfrową¹². Pierwszy filar zakłada zniesienie istniejących barier w działalności online prowadzonej poza granicami kraju, sprzedaż oraz kupno produktów i usług na równych zasadach dla każdego obywatela UE¹³. Drugi zaś filar zakłada utworzenie urt-raszybkiej i przede wszystkim bezpiecznej infrastruktury usług dotyczących treści, a także odpowiednich warunków prawnych do innowacji, inwestowania oraz uczciwej konkurencji i równych warunków działania¹⁴. Trzeci, ostatni filar zakłada podejmowanie działań, które umożliwią europejskiej gospodarce i społeczeństwu czerpanie korzyści, jakie oferuje cyfryzacja¹⁵.

Regulacjami, z jakimi należy kojarzyć JRC, które już weszły w życie i ułatwiają codzienność Europejczykom, są kwestie roamingu, a raczej zniesienia opłat z tego tytułu. To właśnie dzięki Strategii JRC od czerwca 2017 r. osoby podróżujące wewnątrz wspólnotowo mogą bez zmartwień o wysokość rachunków korzystać z telefonów komórkowych. Nie można zapominać również o tym, iż wiodącym projektem stworzonym w związku z JRC jest Ogólne Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych¹⁶, zakładające jednakowe prawodawstwo z zakresu ochrony danych osobowych w każdym z państw członkowskich. Zamierzeniem prac nad projektem była możliwość stosowania przepisów bezpośrednio, bez konieczności przyjmowania krajowego ustawodawstwa w tym zakresie (tak jak to ma miejsce w przypadku dyrektyw).

III. Dyskryminacja konsumentów ze względu na położenie geolokalizacyjne

Usprawnienie wymiany handlowej oraz zlikwidowanie fizycznych kontroli granicznych pomiędzy państwami UE uczyniło większy dostęp do towarów i usług dla konsumentów. Istniały jednak przypadki dyskryminacji ze względu na obywatelstwo lub miejsce zamieszkania. Komisja Europejska jak również

---

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy*... s. 4.

¹³ Sprawozdanie z Działalności Pełnomocnika Rządu... s. 3.

¹⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy*... s. 4.

¹⁵ Materiał Ministerstwa Cyfryzacji przygotowany na Radę Ministrów... s. 4.

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE L 119, s. 1).

Europejscy rzecznicy konsumenta otrzymywali liczne skargi od konsumentów na działania dostawców towarów i usług, z powodu odmówienia im dostępu do tańszych produktów dostępnych na stronach internetowych czy rabatów, ze względu na ich miejsce zamieszkania. Często zdarza się, iż konsumenci z innych krajów Wspólnoty muszą płacić wyższe ceny lub nie mogą uzyskać tych samych usług, do jakich uprawnieni są lokalni klienci¹⁷.

Takie postępowanie oczywiście posiada uzasadnienie ekonomiczne np. przy działalności wysyłkowej i konieczności poniesienia kosztów przesyłki do innego kraju. Jednak niejednokrotnie zdarzało się, iż usługa transportowa nie jest w ogóle dostępna lub możliwa jest jedynie do wybranych krajów UE. Istnieją jeszcze usługi internetowe wiążące się z wykupieniem dostępnej treści, tu również zachodził element dyskryminacji i blokowanie dostępu do wybranych utworów lub nawet brak możliwości wykupienia usługi.

Takie działania przedsiębiorców były sprzeczne z założeniami Jednolitego Rynku Cyfrowego. Utrzymywanie ograniczeń wzmogło niechęć i zmniejszenie zaufania konsumentów do zakupów, a w szczególności zakupów transgranicznych. Jak wskazywała Komisja Europejska takie zachowania negatywnie oddziaływały nie tyle na indywidualne osoby, ale na wszystkie przedsiębiorstwa, które działają w sferze cyfrowej. Komisja w swoim raporcie wskazywała, iż mniejsze zaufanie oraz niechęć konsumentów w naturze rzeczy prowadzi do zmniejszania obrotów i pomniejszenia zysków¹⁸. Należy oczywiście pamiętać, iż mniejsza konsumpcja może doprowadzić do uszczuplenia PKB poszczególnych państw oraz w konsekwencji całego regionu UE.

Odpowiedzią Rady na wspomniane problemy jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE¹⁹. Treścią art. 2 ww. rozporządzenia podmiot świadczący usługi nie może, przy użyciu środków technicznych ani w inny sposób, blokować lub ograniczać dostępu klienta do swojego interfejsu internetowego ze względów związanych z przynależnością państwową klienta, jego miejscem zamieszkania lub miejscem

¹⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw*, Bruksela 2015 r., s. 12.

¹⁸ Ibidem.

¹⁹ (Dz.U.U.E.L.2018.60L.1).

prowadzenia działalności. Nie może również ze względów związanych z przynależnością państwową klienta, jego miejscem zamieszkania lub miejscem prowadzenia działalności przekierowywać tego klienta do wersji swojego interfejsu internetowego różniące się od interfejsu internetowego, do którego klient starał się pierwotnie uzyskać dostęp, pod względem układu, używanego języka lub innych cech dostosowujących ten interfejs do specyfiki klientów o określonej przynależności państwowej, miejscu zamieszkania lub miejscu prowadzenia działalności, chyba, że klient udzielił wyraźnej zgody na takie przekierowanie.

Niestety w art. 4 ust. 1 lit. b wskazane zostało, że przedsiębiorca nie różnicuje ogólnych warunków dostępu do towarów lub usług ze względów związanych z przynależnością państwową klienta, jego miejscem zamieszkania lub miejscem prowadzenia działalności, gdy klient zamierza skorzystać z usług świadczonych przez handlowca drogą elektroniczną, innych niż usługi, których główną cechą jest zapewnienie dostępu do utworów chronionych prawem autorskim lub innych przedmiotów objętych ochroną i umożliwienie korzystania z takich utworów i przedmiotów, włącznie ze sprzedażą utworów chronionych prawem autorskim lub przedmiotów objętych ochroną w formie niematerialnej.

Rozporządzenie zakazujące geolokalizacji jest co oczywiste milowym krokiem w kierunku rozwoju jednolitego rynku, jednak należy je uznać za podwaliny do wprowadzenia regulacji pozwalających na korzystanie z własności intelektualnej bez względu na miejsce zamieszkania i aktualnego przebywania.

IV. Zróznicowanie licencji jako przeszkoda do korzystania z własności intelektualnej oraz usług vod

Jak wynika z informacji przedstawionych przez Komisję Europejską, już w 2015 r. 49 % użytkowników Internetu w Europie korzystało z dostępu do muzyki, filmów, gier online. Tendencja ta oczywiście wzrasta, również wzrasta liczba korzystających z urządzeń mobilnych w celu połączenia się z Internetem. Taki rozwój technologii oraz coraz większa dostępność połączeń internetowych spowodowała, iż aktualnie obywatele UE oczekują możliwości korzystania z treści dostępnych online w każdym zakątku Wspólnoty²⁰.

---

²⁰ Wniosek do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści, Bruksela 9 grudnia 2015 r., s. 2.

Wykupienie dostępu do listy czy zbioru utworów jest poniekąd zawarciem umowy z licencjobiorcą. Z kolei stronami w umowach licencyjnych są osoby fizyczne lub prawne, których zamiarem jest korzystanie w określonym zakresie z praw autorskich do utworu²¹. Poprzez brak spojrzenia na kraje UE jako pojedynczego obszaru, wyklucza się idea jedności i tym samym swoboda korzystania z licencji w każdym miejscu regionu.

Należy oczywiście wyodrębnić wymianę i dostęp do utworów stanowiących własność intelektualną w drodze dwóch kategorii. Działalność nakierowana na rozrywkę niemającą związku z działaniami komercyjnymi nie będzie przedmiotem zainteresowania prawa wspólnotowego. Jeśli jednak wymiana lub przekaz treści cyfrowych ma związek z działalnością zarobkową, wówczas można mówić o działalności komercyjnej²² i problematyce dostępu do zakupionych treści.

Odpowiedzią na te oczekiwania jest projekt Dyrektywy w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym. W swojej treści zakłada ona lepszy dostęp dla twórców oraz odbiorców treści chronionych prawem własności intelektualnej. Aktualnie występuje dysonans prawny w tym zakresie, gdyż każde z państw kształtuje indywidualnie regulacje prawa autorskiego. Dyrektywa przewiduje m.in. wypracowanie nowych mechanizmów negocjacyjnych, dotyczących umów licencyjnych, co w perspektywie umożliwi ułatwienie dostępu treści na platformach VoD²³. O tym, iż jest to nowo powstała problematyka świadczy fakt, że ponad dekadę temu w prawie UE nie było kompleksowej regulacji odpowiedzialności cywilnoprawnej za naruszenie praw autorskich, co wydawało się świadomym działaniem organów UE. Uznawały one, iż jest to zbędne dla Wspólnego Rynku²⁴. Niemniej jednak z rozwojem społeczeństwa informacyjnego oraz technologii, okazało się, iż pozostawienie decyzyjności dla poszczególnych państw Wspólnoty było nie efektywne. A dodatkowo pojawił się problem nie tyle naruszenia własności intelektualnej co również jej przenoszenia i dostępu do niej.

---

²¹ M. Ochał-Pondo, *Umowy licencyjne, ich zawieranie i funkcjonowanie w Internecie*, [w:] *Własność intelektualna w Internecie*, red. D. Żak, Lublin 2017 r., s. 121.

²² K. Chałubińska-Jentkiewicz, M. Karpiuk, *Prawo nowych technologii. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 2015 r., s. 193.

²³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, propagowanie na jednolitym rynku cyfrowym uczciwej, wydajnej i konkurencyjnej gospodarki europejskiej opartej na poszanowaniu praw autorskich, Bruksela 14 września 2016 r., s. 4.

²⁴ A. Matlak, *Prawo autorskie w społeczeństwie informacyjnym*, Kraków 2004 r., s. 169-170.

Komisja zauważa, iż problemem rozbieżności pomiędzy dostępem transgranicznym utworów np. filmów jest szerszy. Jak podnosi w swoim komunikacie, brak jednolitego rynku cyfrowego powoduje, iż na terenie Wspólnoty szeroko rozpowszechnione są filmy wytwórni amerykańskich, a nie rodzime, pochodzące z UE. Dodatkowo na obszarach, gdzie nie podpisano umów licencyjnych mieszkańcy nie posiadają możliwości w sposób legalny dotrzeć do utworów audiowizualnych²⁵.

Komisja Europejska zauważyła również problem transgranicznego przenoszenia treści online. Przeprowadzono konsultacje, z których wynika, iż zarówno twórcy, podmioty praw, dostawcy, odbiorcy, nadawcy online, oczywiście pozytywnie odnoszą się do planowanych zmian z zakresu swobodnego przenoszenia treści. Jednak, co ciekawe przedstawiciele podmiotów praw oraz dostawcy usług są co prawda za transgranicznym przenoszeniem treści, z tym, że oczekują oni rozwiązań branżowych i instrumentów prawa miękkiego, a nie zobowiązujących instrumentów prawnych²⁶.

Wraz z końcem 2018 r. Komisja Europejska przewiduje publikację raportu z prowadzonego dialogu z zakresu usprawnienia praktyk licencyjnych oraz dialogu w sprawie zawarcia porozumienia sektorowego, mającego na celu lepsze wykorzystanie dostępności utworów, a przede wszystkim tych europejskich²⁷.

Rozwiązania nieważące czy też nazywane miękkimi, oczywiście mogłyby wesprzeć rozwój transgranicznego przenoszenia treści, jednak skuteczność takich rozwiązań może być ograniczona. Taki mechanizm powoduje, iż dostępność byłaby uzależniona od indywidualnych decyzji handlowych podejmowanych przez różne podmioty działające na rynku. Dlatego nie można przyjąć, iż takie rozwiązania jednakowo wdrażałby strategię JRC. Również nie są one w stanie skutecznie zagwarantować takich samych warunków przenoszenia treści online na terenie UE²⁸.

---

²⁵ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, propagowanie na jednolitym rynku cyfrowym uczciwej, wydajnej i konkurencyjnej gospodarki europejskiej opartej na poszanowaniu praw autorskich... s. 4.

²⁶ Wniosek do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści, Bruksela 9 grudnia 2015 r., s. 5.

²⁷ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, propagowanie na jednolitym rynku cyfrowym uczciwej, wydajnej i konkurencyjnej gospodarki... s. 4.

²⁸ Wniosek do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści... s. 5.

Charakter treści umieszczanych w Internecie z reguły jest transgraniczny. Jak podnosi się, jedynie mechanizmy przyjęte odgórnie przez UE pozwolą na zapewnienie prawidłowego rozpowszechniania utworów i innych podmiotów objętych prawem własności intelektualnej. Autorzy i dystrybutorzy powinni korzystać z jak największej ochrony zapewnionej prawem Unii Europejskiej. Aby osiągnąć zamierzone cele potrzebne jest wypracowanie wspólnego podejścia w zakresie umów oraz rozwiązywania sporów z tego zakresu²⁹.

O potrzebie odgórnego rozwiązania poprzez organy UE problemu świadczy fakt, iż już od 1995 r. własność intelektualna została uznana za element handlu i znajdowała się pod egidą Światowej Organizacji Handlu. Jednak porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights), nie dotyczyło środowiska cyfrowego³⁰.

V. Problematyka nadzoru nad jednolitym rynkiem cyfrowym w perspektywie transgraniczności

Założenia jednolitego rynku cyfrowego przedstawiane przez Komisję Europejską sprowadzają się do odejścia od koncepcji grup lobbingsowych, opierających się na nieformalnych metodach unormowania rynku. Unormowania wynikające ze stosowania prawa bezpośrednio lub poprzez konieczność jego wdrożenia poprzez regulacje krajowe wymaga wypracowania rozwiązań pozwalających na kontrolę podmiotów zobowiązanych do jego stosowania oraz w razie konieczności dającego możliwość egzekwowania obowiązków. Nie można również zapominać, iż jednym z bardziej skutecznych instrumentów, które w jakimś stopniu przymuszają podmiot do zachowania zgodnego z prawem jest możliwość nakładania kar przez organ kontrolny.

Najlepszy nadzór prowadzony indywidualnie przez państwa członkowskie oczywiście niesie za sobą sporo pozytywów, gdyż państwo zna najlepiej swój rynek i znajduje się możliwie najbliżej zdarzeń. Na poziomie krajowym taka kontrola przynosi, co naturalne, skutki jednakże mówiąc o rozwiązaniach ogólnospółnotowych taki rodzaj kontroli będzie nieefektywny. Obecnie w UE istnieje ok. pięćset rodzajów organów nadzoru rynku, gdzie na poszczególne państwo

²⁹ Wniosek do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym, Bruksela 14 września 2016 r., s. 5.

³⁰ W. Szpringer, *Koncepcja open access w świetle ekonomicznej analizy praw własności intelektualnej*, Warszawa 2011 r., s. 191-192.

przypada od jednego do dwustu rodzajów. Przedsiębiorstwa mają zazwyczaj siedzibę w innym kraju wspólnoty niż miejsce zaistnienia zdarzenia, powoduje to wątpliwości związane z właściwością stosowania prawa i jurysdykcji wymiaru sprawiedliwości³¹.

Na opisany powyżej problem napotkano się zarówno przy jednolitym rynku towarowym jak również w zakresie ochrony danych osobowych. Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady³², poprzez swoją charakterystykę, jako takiego, które należy implementować poprzez ustawodawstwo krajowe nie spowodowała ujednolicenia prawa ochrony danych w UE. W zasadzie poprzez wprowadzenie ogólnych reguł stanowiących o tym, że ma za zadanie ochraniać wolność obywatela o decydowaniu o sobie samym oraz o tym jakie informacje o sobie przekazuje³³, to nie wypracowane zostały międzynarodowe narzędzia kontroli. Zauważone zostało to zwłaszcza w przypadku wiodących portali społecznościowych działających praktycznie na całym świecie. Osoby składające skargę na działania takiego podmiotu np. w polskim organie nie uzyskiwały pomocy, gdyż siedziba firmy znajdowała się na terenie innego kraju Wspólnoty. Problem transgraniczności przy przetwarzaniu danych został to uregulowany w już wspomnianym wcześniej Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r., które jest stosowane bezpośrednio przez państwa członkowskie, a właściwie ich obywateli i podmioty prawa.

Komisja Europejska dąży do sytuacji, w której organy egzekwujące prawa będą ze sobą współpracowały w sposób trwały i ścisły, poprzez jednolite urzędy łącznikowe. W założeniu każde państwo będzie przygotowywało raporty oraz sprawozdania dostępne dla innych krajów, również jeśli produkt zostanie uznany za niespełniający wymagań prawa UE w jednym z państw członkowskich to wszelkie dowody oraz orzeczenia można będzie przekazać do innego państwa³⁴.

Zadaniem dla organów Unii Europejskiej jest nie tylko egzekwowanie prawa w stosunku do przedsiębiorców, ale również w stosunku do organów państwowych. Nie może powtórzyć się sytuacja z czasów kryzysu finansowego podczas,

---

³¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Pakiet towarowy: Wzmocnienie zaufania do jednolitego rynku, Bruksela 19 grudnia 2017 r., s. 4.

³² Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U.UE.L.1995.281.31).

³³ P. Pasierb, *Kontrola decyzji sądu oraz GIODO w sprawach z art. 212 k.k. na gruncie art. 159 prawa telekomunikacyjnego*, [w:] *Problemy Kontroli Decyzji Procesowych*, Lublin 2017 r., s. 131.

³⁴ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Pakiet towarowy: Wzmocnienie zaufania do jednolitego rynku... s. 5.

której mechanizmy kontrolne nie działały w sposób zadowalający. Występował nacjonalizm, objawiający się chronieniem lokalnych podmiotów kosztem podmiotów mających siedzibę w innym państwie UE³⁵.

Takie zachowania reprezentowane przez poszczególne organy państw członkowskich nie tylko przeczą idei wspólnoty jako jednego organizmu ale również podważają zaufania społeczeństwa do Unii Europejskiej. Najważniejszym jednak jest fakt, iż w perspektywie rynkowej podmioty, na które składają się różnego rodzaju przedsiębiorstwa nabywają ograniczone zaufanie do krajowych organów i mogą w perspektywie wycofać się z lokalnego rynku. Skutki uszczuplenia usług czy obszarów działalności negatywnie wpłyną na gospodarkę krajową ale również całą Wspólnotę Europejską. Potrzebne myślenie o jednolitym rynku cyfrowym, jako o całości, bez dokonywania sztucznych odróżnień na poszczególne kraje. Przeczy to z założeniami Jednolitego Rynku Cyfrowego, a zarazem tworzy mechanizm dysfunkcyjny, nie mający przełożenia na rzeczywiste skutki. Skuteczność i efektywność jednolitego rynku zależy więc nie tylko od ustawodawstwa europejskiego, jako procesu legislacyjnego dokonywanego w Brukseli ale przede wszystkim od zachowania organów i podmiotów mających owe ustawodawstwo stosować.

Oczywistą rzeczą jest, iż poszczególne państwa tak jak ma to miejsce w przypadku ogólnego rozporządzenia dotyczącego danych osobowych, mogą posiadać margines ustawodawczy pozwalający na wyłączenie z stosowania niektórych przepisów rozporządzenia. Tak samo w przypadku aktów prawnych z zakresu Jednolitego Rynku Cyfrowego państwa mogą mieć ową swobodę, jednak powinna ona zostać ograniczona do niezbędnego minimum i pod pewnymi warunkami. Warunkiem bezwzględnie koniecznym będzie oczywiście bezsprzeczna konieczność dokonania takiej czynności, jednak powinno być to wdrożone pod ścisłym nadzorem Komisji Europejskiej lub innych wyznaczonych do tego organów wspólnotowych.

VI. Podsumowanie

Założenia przyjęte przez Komisję Europejską w 2015 r. mają za zadanie uściślić współpracę państw członkowskich w zakresie m.in. usług cyfrowych i ich transgraniczności. Należy bez wątplenia uznać, iż prace legislacyjne skierowane

---

³⁵ A. Michór, *Administracyjnoprawne formy ingerencji europejskich organów nadzoru na rynku finansowym Unii Europejskiej*, [w:] *Ekonomia i Prawo*, Tom VII, Toruń 2011 r., s. 317.

na umożliwienie korzystania z utworów w sposób jednakowy i zunifikowany na terytorium każdego państwa UE spełnia przesłankę swobodnego przepływu towarów i usług, która jest przeciwieństwem jedną z naczelnych zasad prawa przyświeca projektowi wspólnej Europy.

Podkreślić należy, iż od wielu już lat istniała możliwość swobodnego dostępu do towarów i usług, a dopełnieniem owej swobody jest Jednolity Rynek Cyfrowy. Nie można traktować własności intelektualnej jako osobnego rodzaju dobra, nie będącym w obrocie gospodarczym, dlatego też należy rozwiązać kwestię możliwości przenoszenia dostępu pomiędzy granicami poszczególnych krajów. Nie można się zgodzić ze stanowiskiem niektórych grup, iż tego typu regulacja powinna wynikać ze swobody kontraktowej pomiędzy podmiotami biorącymi udział w procesie licencyjnym. Takie unormowanie nie prowadziłoby do jednoczesnego ujednoczenia rynku i nadal istniałyby kraje, na terenie których usługa jest niedostępna. Należy pamiętać, iż prawo do własności intelektualnej jest prawem posiadania, a co za tym idzie, czerpania z niej możliwych korzyści³⁶. Ograniczając rynek, poprzez brak jednak regulacji ogranicza się wewnątrzspółnotowe swobody.

Brak ujednoczonego rynku powoduje potrzebę zawierania setek umów, w których stronami są twórcy, dostawcy, producenci itp. Podstawowym problemem jest również określenie kraju, w którym dostępne są dane treści online tzn. w jakich krajach dochodzi do ich korzystania w rozumieniu prawa autorskiego³⁷. W związku z tym dostawcy decydują się na m.in. dostęp na terenie jedynie określonego kraju. Strategia JRC pozwala na ujednoczenie i wykluczenie podziału ze względu na terytorialność poszczególnych krajów Wspólnoty, co pozwala traktować obszar UE, jako jeden, jednolity obszar.

Tworząc regulacje prawne nie można zapominać o konieczności powołania odpowiednich organów do ich egzekwowania lub do nadania upoważnień tym już istniejącym. Wszelkie rozwiązania z zakresu dostępu czy prawa do przenoszenia treści wynikających z własności intelektualnej nie mogą pozostawać martwe lub stosowane wybiórczo przez niektóre organizacje. Tylko odpowiednia kontrola oraz, oczywiście wcześniejsza, edukacja zainteresowanych podmiotów może doprowadzić do usystematyzowania rynku wspólnotowego i zniesienia dyskryminujących niektórych rozwiązań.

---

³⁶ P. Pasierb, *Przetwarzanie danych osobowych w celu dochodzenia roszczeń wynikających z naruszenia własności intelektualnej*, [w:] *Własność intelektualna w Internecie*, red. D. Żak, Lublin 2017 r., s. 165.

³⁷ J. Barta, R. Markiewicz, *Prawo autorskie*, Warszawa 2010 r., s. 357.

Bibliografia

Akty prawne

- Ustawa z dnia 4 lutego 1995 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. z 2017 r. poz. 880 z późn. zm.).
- Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U.UE.L.1995.281.31).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE L 119, s. 1).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U.UE.L.2018.60L.1).

Literatura

- Barta J., Markiewicz R., *Telewizja interaktywna a prawo autorskie*, Warszawa 2007.
- Barta J., Markiewicz R., *Prawo autorskie*, Warszawa 2010.
- Błaszczyk C., *Rozwój traktatowej ochrony prawa autorskiego*, [w:] *Prawo wobec innowacji Technologicznych*, red. A. Sztoldman, Warszawa 2013.
- Chałubińska-Jentkiewicz K., Karpiuk M., *Prawo nowych technologii. Wybrane zagadnienia*, Warszawa 2015.
- Chmielnicka P., *Dozwolony użytek prywatny a serwisy streamingowe w świetle prawa autorskiego*, [w:] *Internet a prawo autorskie*, red. A. Niewęglowski, M. Chrzanowski, Lublin 2016.
- Gienas K., *Systemy Digital Rights Management w świetle prawa autorskiego*, Warszawa 2008.
- Matlak A., *Prawo autorskie w społeczeństwie informacyjnym*, Kraków 2004.
- Ochał-Pondo M., *Umowy licencyjne, ich zawieranie i funkcjonowanie w Internecie*, [w:] *Własność intelektualna w Internecie*, red. D. Żak, Lublin 2017.
- Pacek G., *Wykorzystywanie przez prasę utworów chronionych prawem autorskim. Wyjątki, wyłączenia i ograniczenia*, Warszawa 2015.
- Pasierb P., *Kontrola decyzji sądu oraz GIODO w sprawach z art. 212 k.k. na gruncie art. 159 prawa telekomunikacyjnego*, [w:] *Problemy Kontroli Decyzji Procesowych*, red. D. Gil, Lublin 2017.

- Pasierb P., *Przetwarzanie danych osobowych w celu dochodzenia roszczeń wynikających z naruszenia własności intelektualnej*, [w:] *Własność intelektualna w Internecie*, red. D. Żak, Lublin 2017.
- Sakowicz A., *Zasada ne bis in idem w prawie karnym w ujęciu paneuropejskim*, Białystok 2011 r.
- Szpringer W., *Koncepcja open access w świetle ekonomicznej analizy praw własności intelektualnej*, Warszawa 2011.
- Michór A., *Administracyjnoprawne formy ingerencji europejskich organów nadzoru na rynku finansowym Unii Europejskiej*, [w:] *Ekonomia i Prawo*, Tom VII, Toruń 2011.
- Żak D., *Prawna ochrona własności intelektualnej w Internecie*, [w:] *Własność intelektualna w Internecie*, red. D. Żak, Lublin 2017.

Dokumenty

- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy*, Bruksela 2015.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *Usprawnianie jednolitego rynku: więcej możliwości dla obywateli i przedsiębiorstw*, Bruksela 2015.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, *propagowanie na jednolitym rynku cyfrowym uczciwej, wydajnej i konkurencyjnej gospodarki europejskiej opartej na poszanowaniu praw autorskich*, Bruksela 14 września 2016.
- Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, *Pakiet towarowy: Wzmocnienie zaufania do jednolitego rynku*, Bruksela 19 grudnia 2017.
- Wniosek do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie *zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści*, Bruksela 9 grudnia 2015.
- Wniosek do Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie *praw autorskich na jednolitym rynku cyfrowym*, Bruksela 14 września 2016.
- Sprawozdanie z Działalności Pełnomocnika Rządu ds. Jednolitego Rynku Cyfrowego za 2017 r.
- Materiał Ministerstwa Cyfryzacji przygotowany na Radę Ministrów, *Międzynarodowa Aktywność Polski w Obszarze Cyfrowym*, Warszawa 5 września 2017.

Streszczenie

Przedmiotowy artykuł przybliży strategię Jednolitego Rynku Cyfrowego, którą przyjęła Unia Europejska. Opisane zostały bariery z jakimi na co dzień spotykają się obywatele UE oraz wykluczenia handlowe ze względu na terytorium ich przebywania. Autor porusza problematykę nie tyle możliwości przenoszenia prawa do własności intelektualnej, co samego dostępu do niej. Opisane zostały trzy nadrzędne filary strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego, których wdrożenie ma wpłynąć na rozwój społeczeństwa informacyjnego oraz rozwój gospodarczy Wspólnoty.

Wysnuta została konkluzja stanowiąca, iż ograniczenie wewnątrzspółnotowego przenoszenia czy dostępu do własności intelektualnej jest sprzeczne z wartościami Unii Europejskiej oraz dyskryminuje poszczególne jej regiony. Autor porusza problem nadzoru nad prawidłowym wdrażaniem i późniejszym oddziaływaniem przepisów wynikających z Jednolitego Rynku Cyfrowego.

SŁOWA KLUCZOWE: Jednolity Rynek Cyfrowy, Unia Europejska, własność intelektualna, RODO, geolokalizacja

Summary

The subject of the article shows us the strategy of the Digital Single Market, which was approved by the European Union. The author describes the barriers that the citizens of European Union deal with on daily basics, as well as the commercial exclusion because of their location. There is also moved the problem of the access to the intellectual property, not only the possibility of moving the right to it. There were described three most important pillars of the Digital Single Market strategy, that if they were implemented, it would cause huge result on the society and its economic development.

The main conclusion is that the limiting the intra – Community's moving (or the acces) the right to intellectual property is contradictory with the values of European Union. It also discriminates some of its regions. The authos also focuses on the problem of the regulations based on the Digital Single Market.

KEY WORDS: Digital Single Market, European Union, intellectual property, GDPR, geolocation

Nota o autorze

mgr Przemysław Pasierb - doktorant w Katerze Teorii i Filozofii Prawa, Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji, Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II. Naukowo zajmuje się badaniem regulacji prawnych przy zastosowaniu Ekonomicznej Analizy Prawa. Interesuje się procesem legislacyjnym, regulacjami hazardowymi oraz ochroną danych osobowych, e-mail: przemyslaw.pasierb@onet.eu